

DELBÁCSKA

Budapest
Muzéum

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Ostobodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-37. Éjjel 24-88 Sürgőny cím: "Délbácska" Novisad Póstatákarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. JULIUS 29.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din; fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Ülföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Dr. Csernoch János, biboros-hercegprímás volt Kalocsa-bácsi érsek utolsó útja

Az enyészet zord fuvalma fut végig az esztergomi primási palotán s megrázva az ablakokat végig szalad az egész városon s szivrendítőn hirdeti a magyar Slonnak halottja van: dr. Csernoch János halott.

A zord fuvalom az enyészet hangosszavu hirnőke nem szünteti meg hirdető szerepét, hanem végig megy a magyar Slon szent templomának némaságtól csendes kriptáján s ott hol a régi nagy elődök néma hamvai pihennek suttogva hirdeti új vendég van: dr. Csernoch János halott. E hirre egy uj fülke támad, amely várja nagy halottját s fent a harangok érc szive, melyek oly sokszor köszöntötték a halottat, mint élő, ma bus dongással köszöntik: halott nagy urukat.

A kripták sötét folyosójáról kiszabadul a szomorú hír s az esztergomi bazilika harangjainak bus zokogásától megerősödve végig fut az enyészet a szomorú hirre az egyhanguan hőmpolygó öreg Dunán a falvakon, a városokon, a madárdalok erdőknél a zöldelő mezőkön, a hegyeken, a halmokon s bus suttogással hirdeti: dr. Csernoch János halott. Es a lágy fuvalom, az erdőzugása, a haraszt zizenése, a falvak s városok zártszavu harangja busan köszönti nagy halottját: a magyar kath. Egyház fejét.

Bus enyészet szomorú hangja megáll-e? Nincs megállás. Behatol minden középületbe, felkeresi egy ország nagyjainak fényes palotáit, bezörget a törvényhozás szent palotájába, a főrendiház előkelően csendes termelbe, megrázza Budavár királyi palotáinak sokszemű ablakait s mindenütt gyászos szóval hirdeti a történelmi Magyarországnak nagy halottja van: dr. Csernoch János, a hercegprímás halott. A sok száz palota gyász zászlóval köszönti egy bus ország néma nagy halottját.

At fut az enyészet szomorú híre országokon, tengereken, világréseken, fejedelmek, királyok pompás udvarán s eljut a pápai lakosztály szent falához, hogy tudtul adja, hogy dr. Csernoch János halott. A sok templomi s sok harangu örök Róma bus kongással köszönti: a holt egyházfejedelmet.

A szomorú enyészet szivlőpő híre behatol sok százezer szivbe és versenyre kelve a szomorúan kongó bus harangok szavával szorongó dobbanással köszönti utolsó útján dr. Csernoch Jánost, az egyházfejedelmet, a bibosost, a hercegprímást, a főurat, a papot az embert.

Mindenkit, aki valaha közvetlenül érezte a tapasztalta az elköltözött fenkő! lélek apostoli működésének áldásos hatását, súlyos gászba löntötte a szeretett és mindenkor nagyra tisztelt főpásztor, a nagy emberbarát, a krisztusi szeretet igaz képviselőjének halála és éppen ezért az egész társadalom felekezeti különbözőségeitől őszinte szivvel osztozik a gyászban.

A bus hír hallatára a sok százezer sziv meghasad s mint felhőből úgy hull a kegyelet egéről a nagyhalott sírját öntöző könnyezőn, mely termékenyítő erejével reményvirágot fakaszt a koszorus síron s kegyeletes kézzel írja oda vigaszul az enyészet szomorú hírével szembe: post tenebras spero lucem — a sötétségek után világosságot remélek.

A fájdalomkönyvet így búszke bánattal töltjük le bucsuzó szeretetünk jelétül.

A demokraták biztosra veszik, hogy nagyon megerősödve kerülnek ki a választásokból

A demokratapárt központi és a radikálpárt végrehajtó bizottságának ülése

Beogradból jelentik: A csütörtöki nap, az országos pártok központi bizottságai ülésének napja volt. Az ülésezések lefolyását és határozatait különös érdeklődéssel várták a politikai körök, mert a jelenlegi kuszált politikai helyzetben minden olyan akció nagy érdeklődésre tarthat számot, amelyből kivezető ut kínálkozik az ellentétes politikai állásfoglalások összegyeztetésére.

Időrendben elsőnek a demokraták központi választmánya ülésezett. A délelőt kilenc órára összehívott gyűlésen a demokrata képviselők nagyszámban jelentek meg, mert tudták, hogy nemcsak a párt és a kormány közötti nézeteltérés, hanem a képviselő jelölések ügye is szóba kerül az ülésen. Amint az ülésen nyilvánvalóvá vált, a képviselők érdeklődését inkább a jelölések kérdése kötötte le és az ülésről kiadott hivatalos jelentés említését sem tesz arról, hogy az értekezleten a jelölések ügyén kívül másról is szó lett volna.

A központi választmány tudomásul vette Magocsevic Jován jelölését a Koszovói kerületben és Vilovic Velszláv listavezetői beosztását a kragujevac választókerületben. Ezzel az ülés érdemi része elintézést nyert, illetve ennél többet az értekezleten résztvevők nem tartottak szükségesnek a nyilvánossággal közölni. Kijelentették, hogy a politikai helyzet az ülés folyamán szóba sem került.

Ezzel szemben az értekezlet egyik eléggé tekintélyes résztvevője kijelentette, hogy

a demokrata párt néhány napi haladékot adott a kormánynak arra, hogy a párt kívánságait teljesítse.

A párt központi választmányának ehhez a határozatához képest, körülbelül vasárnapig fontosabb momentum a párt életében nem ígérhet be, mert a további teendőket a kormány, illetve a miniszterelnök állásfoglalása szabja meg, erre pedig a központi választmány néhány napos megfontolási időt engedélyezett.

Ami a párt kebelében mutatkozó ellentéteket illeti, erre vonatkozólag a demokraták között az utóbbi napok során lebető legoptimálisabb hangulat alakult ki. Egészen bizonyosra veszik, hogy

a választásokból a demokrata párt hatalmas mértékben megerősödve fog kikerülni.

A két pártvezér Marinkovic és Davidovic között fennálló ellentét, a demokraták körében már szóba sem kerül, mert ebben a kérdésben a két politikai olyan kedvező meg egyezésre jutott, amely a demokrata egység eszméjének minden tekintetben megfelel. Nem csak a választások előtti, hanem az új parlament megalakulása után sem bontja meg semmi a demokrata párt egységét. A pártfelemnek ez az imponáló megnyilvánulása ad majd erőt a demokratáknak akkor, amikor az ország kormányzásának tulnyomó sulya a demokratákra hárul.

A demokrata központi választmány ülés

sezése nem hozta meg a szenációt, amelyet főleg az ellenzéki táborban az értekezletől vártak és így az érdeklődés a radikális végrehajtóbizottság délután öt órára egybehívott ülésére felé fordult.

Sztanojevic Aca elnöklete alatt ült össze a radikális végrehajtóbizottság és az ülés egész folyamán kizárólag a párt belső ügyeinek tárgyalásával foglalkozott. Részletesen megvitatta a bizottság helyzetét a kormánnyal szemben és meghatározta a további teendőket.

A politikai nyilatkozatok során Miletic Szlavko volt egészségügyi miniszter a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott vojvodina agitációs útjáról. A Vojvodina városaiban és községeiben tett látogatásai során nem kevesebb, mint 20 megbeszélést tartott, amelyek mindenike messze túlnőtt a megbeszélés keretén. Annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a kormány minden igyekezet ellenére sem fog meghátrálni pártja a közelgő választások során.

Általános az a felfogás, hogy a politikában jelentős fordulat csak a legközelebbi napokban megtörténendő királyi kihallgatások után következhet be. Öfelsége

Alekszandar király Romániából hazaérkezett

és Szubotica—Szomboron keresztül Blédbe utazott. Valószínűnek tartják, hogy már a legközelebbi napokban a vezető politikai pártok irányítói meghívást kapnak a királyi udvarba.

A topolai radikálisok elégedetlenek

Bácsopolán a radikális párt tudvalevőleg kompromisszumot kötött a Magyar Párttal a jelölő listára vonatkozólag s Sztrilich Bélát jelölte első helyen, helyettesnek pedig Dr. Batta Péter, sztarakanizsai ügyvédet. A topolai radikális választók azonban nincsenek megelégedve Dr. Batta Péter jelölésével s most nagyszabású akciókat indítottak Mák Aladár igazgató tanító érdekében, aki Topolyán rendkívül népszerűségnek örvend. Eddig már több mint ezer aláírást gyűjtöttek Mák Aladár jelölése érdekében s a napokban egy nagyobb küldöttség keresi fel a miniszterelnököt, hogy Mák Aladár jelölését megsürgesse. Erdekes egyébként, hogy a beadványt nemcsak a radikálisok, hanem az összes dobvoljácok, csetnikok sőt még a Pribicevic párt tagjai is aláírták, mert szerintük Mák Aladár topolai működése osztatlan elismerésre talált a lakosság között s így nem mint a radikális párt tagját, hanem mint embert, aki a topolyaiak érdekében fejtett ki nagyszabású tevékenységet akarják a jelöléssel megtisztelni. Szombaton egy nagyobb küldöttség Sztrilich Bélát akarja felkeresni s ez alkalommal előadják a topolyaiak kívánságait azaz a megjegyzéssel, hogy ha a párt nem szerel érvényt akaratuknak, Sztrilich Bélára sem szavaznak.

Ugy radikális, mint magyar párti körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy milyen eredménnyel fog végződni a topolyaiak egyöntetű fellépése Mák Aladár jelölése érdekében.

Az egész hivatalos Magyarország résztvesz Csernoch János dr. bíboros hercegprimás ma délelőtt megtartandó temetésén

Budapestről jelentik: Csernoch János bíboros hercegprimás temetésén, az eddig beérkezett jelentések szerint, az egész hivatalos Magyarország résztvesz. A temetésre az Országos Katolikus Szövetség különvontot indít Esztergomba. Az esztergomi főkapitányság kérésére a temetésen az egészségügyi szolgálatot a budapesti Önkéntes Mentőegyesület fogja el látni és ebből a célból két mentőautó tíz orvossal és tíz ápolóval már el is utazott Esztergomba.

Tegnap délelőtt ünnepélyes gyászistentisztelet volt az esztergomi primási templomban, az elhunyt hercegprimás lelkiüdvéért. Ugyan

csak tegnap tartotta meg Esztergom vármegye és Esztergom városa rendkívüli közgyűlését, amelyen a felszólalók a vármegye és a város osztatlan mély részvétét fejezték ki a hercegprimás elhunyt alkalmából. Az esztergomi főkapitán külön körlevélben bucsuzik az elhunyt főpáztortól.

A Rómában megjelenő Osservatore Romano, a Vatikán félhivatalos lapja hosszú cikkben méltatja Csernoch hercegprimás érdemeit. A cikk a következő szavakkal végződik: Csernoch János elhunytát mélységes fájdalommal gyászolja Szent Péter helytartója.

Mária román királyné és Bratianu miniszterelnök között súlyos ellentétek merültek fel

Párisból jelentik: A Paris Matinal című lap feltűnően mondja azt, a körülményt, hogy Románia özvegy királynéja, a bukaresti hivatalos gyászünnepeken, csak igen távolról vesz részt. A lap ezt a körülményt a királyné és Bratianu miniszterelnök viszállyára vezeti le. Ez a viszály — írja a lap, — a király halála

napján olyan méreteket öltött, hogy az özvegy királyné Bratianut azzal fenyegette meg, hogy elhagyja az országot és osztozik fiának Károlynak sorsában. A lap megjegyzi, hogy a viszályt talán úgy lehetne megszüntetni, ha a királyné belépne a régens tanácsba.

A csehszlovák hadsereg a bécsi forradalom napjaiban be akart vonulni Burgenlandba

Pozsonyból jelentik: A bécsi lázadás napjaiban Kőpcsény körül csehszlovák katonaság jelent meg. Alig pár száz lépésnyire a határtól, mintegy ötezer főnyi gyalogság táborozott napokon keresztül, teljes hadi felszerelésben. Hírszerint a csehszlovák katonaság be akart vonulni Burgenlandba Erre a célra Pozsony környékén szombat éjjel huszezer főnyi katonaságot vontak össze.

Bécsi jelentés szerint, az Igazságügyi bizottság elfogadta a szövetségi kormánynak azt a javaslatát, amelyben a szövetségi alkotmány némi módosítását kéri az igazságügyi palota létesítésével kapcsolatosan. A javaslatot apróbb módosítások után fogadták el. Bécsben egyébként a rendőrség gyűjtögetés és fosztogatás miatt újabb tizenkilenc embert vett őrizetbe.

Egy volt Magyarországi kommunista népbiztos megakartta zsarolni Bruck lakosságát

Bécsből jelentik: Pichler keresztényszociálista képviselő a nemzetgyűlési tegnapi ülésén, kiemelten ismertette a bécsi zavargások idején, Mura mellett Bruckben lezajlott eseményeket. Előadásából kitűnt, hogy Wallisch Kálmán, aki Kun Béla idejében Magyarországon népbiztos volt, megkísérelte Bruckban, a szovjet rendszer behozatalát. A brucki polgárság vezetőivel folytatott tanácskozás alkalmával

megszabta minimális követeléseit és kijelentette, hogy ha azokat nem teljesítik, erőszakkal fog felépni.

Amikor követeléseinek mértéktelenségére figyelmeztették, életveszélyes fenyegetésekkel válaszolt. A képviselőt azt indítványozta, hogy felségárulás címén indítsanak Wallisch ellen eljárást.

Nincs megegyezés a noviszádi magyarpárt és a demokraták között

Dr. Brezovszky Nándor a noviszádi magyar párt elnöke a következő közlésére kérte fel lapunkat: Több napilap, azon köztül, mely szerint a noviszádi magyar párt vezetősége tárgyalásokat folytatott volna a dr. Nikolics Brankóval a noviszádi Davidovics-féle demokrata párt vezetőjével nem felel meg a valóságnak és ezen információk tévedésen alapulnak. A noviszádi magyar párt vezetősége két hét óta semmilyen politikai tárgyalásokat nem folytatott a demokrata párttal, mert dr. Nikolics Branko

nem méltányolta a magyar párt kívánságait a választásokra vonatkozólag. Tévedés az is, hogy dr. Brezovszky Nándor a magyar párt elnöke e hó 27-én dr. Nikolics Brankóval együtt Beogradban tárgyalásokat folytatott volna Davidovics Ljubával a demokrata párt vezérével. Ellenben igaz az, hogy dr. Brezovszky Nándor e hó 27-én Beogradban volt de ott kizárólag Pecsics Dragutin volt miniszterrel és annak politikai barátaival tárgyalt így tehát minden más beállítás tévedésen alapszik.

Befejeződtek a dunai védőgátak építkezései Bogojevónál

A napokban a subotici vasutigazgatóságon Veljacovics vasutigazgatóhelyettes elnöklété alatt a Szonta-Bogojevói vasúti védőtöltés munkálatainak a befejezése alkalmával széleskörű konferencia folyt le, amelyen Gradjanski Péter, a bácskai tartomány főmérnöke, Kratin Zlavoje, a hidrotechnikai osztály vezetője, a töltés tervezője, Zdravkovics Dusan mérnök és Gojkovics, a Bogojevói-vajskai ármentesítő társulat igazgatója vettek részt. A konferencián

megállapították, hogy a védőtöltés, amely a vasutvonalat és százötvenezer hold prima minőségű bácskai termőföldet véd, teljesen elkészült és annak átadása rövidesen nagy ünnepek között fog megtörténni.

A töltéstervezet Zdravkovics mérnök készítette el és azt a földművelésügyi minisztérium jóváhagyta. Az építkezések költsége kilenc és félmillió dinárt emésztett fel, amiből a közlekedésügyi minisztérium három, a bácskai tar-

tomány két és fél és a Bogojevó-vajskai ármentesítő társulat négy millió dinárt adott. A munkálatok a tavasz óta éjjel-nappal megszakítás nélkül folytak mert még az esőzések előtt be akarták végezni a munkát.

A vasutigazgatóság hatszáz vagon földet és kavicsot szállított a töltéshez, ahol ezerhat száz munkás dolgozott. A töltés 1.76 méter magasan áll a Duna vízállása fölött és hat méter széles. A töltés modernbb tervek szerint készült és a környék lakossága teljesen nyugodt lehet, hogy a gátak minden ostromot ki fognak bírni és a jó földeket semmi veszedelem nem fenyegeti.

A tavalyi áradás százmillió dinár kárt okozott Bácskának és Baranyának. A környék lakossága az idén bevetette a víz által veszélyeztetett földeket, melyeknek termését veszély nem fenyegeti.

A Duna töltését a jövő héten nagy ünnepek keretében átadják az ármentesítő társulatnak. Az ünnepeken a kormány is képviselteti magát.

Németország vitája Franciaországgal, egy francia község pusztítása körül

A világháború alatt elpusztult Orchies városka városbázisának felszentelésekor Poincaré ismét harcias beszédet mondott. Nem a beszéd tartalma, hanem a mód tekinthető harciasnak, amellyel azt Németország ellen kiélezi. Poincaré a Németországhoz való viszonyáról szólva, kijelentette, hogy a francia politikusok hallgatását a német állításokkal szemben rendszeresen beleegyezésnek tekintik. Ha viszont Franciaország visszautasítja a német állításokat, akkor kijelentik róla, hogy veszélyezteti a békét.

— Feltétlenül szükséges — folytatta Poincaré —, hogy Németország egyszer végérvényesen ismerje be a háborús bűnösségét, minek megőrténte után Franciaországban több senki sem hánytorgatja majd fel az elszennvedt borzalmakat.

Poincaré ezen beszédével kapcsolatosan Berlinből a következőket jelentik: Poincaré francia miniszterelnök, július 24-én Orchiesben elmondott beszédével kapcsolatosan, mértékadó német helyen okmányokkal megállapítják, hogy ellentétben a francia állatással, Orchies községet kizárólag büntetésképpen rombolták szét, mert francia részről súlyos népjogi sérelmeket követtek el. A francia népjogi sérelmek legfontosabb bizonyító okmányai, abban a jelentésben foglaltatnak, amelyet 1914 szeptember 26-án, a lilieci vöröskereszt által O chiesbe kiküldött Caudon francia lelkész nyújtott be. Az okmányok, amelyek bármikor nyilvánosságra hozhatók, világosan mutatják, hogy a hét kocsiából álló német egészségügyi oszlopot, annak ellenére, hogy a vöröskereszt jelvényt láthatóan viselte, Ochriesben tűz alá fogták a francia katonai és polgári egységek. A népjogok e durva megsértése miatt, szeptember 21-én büntető expedíció indult Ochries ellen. Az expedíciót azonban az erős ellenállás miatt, nyolc halott és 35 elűnt német katonára hátrahagyásával visszahívták. A következő nap kiküldött második büntető expedíció Ochriest majdnem teljesen üresen találta, minthogy közben a lakosság a polgármester vezetése alatt elmenekült. A helységbe bevonult német katonák, az egy nappal előbb sebesülten vagy francia fogságban otthagytott 21 bajtársuk holttestét borzalmasan megcsonkított állapotban találták meg. A védtelen foglyokat a franciák vérlázító módon gyilkolták le, miért a büntető expedíció a községeket a földdel egyenlővé tette.

Használt, de jókarban levő összecsukható

kertiszékek

megvételre kerestetnek.

Cimeket e lap kiadóhivatalába.

Olvassa a Délbácskát!

Negyvenezer dináros zsarolással vádolják dr. Gnyatics Radmilót

Tavaly is utánnvétel küldték haza Monte-Carloból a volt noviszádi főkapitányhelyettes Gnyatics Radmilo dr. annakidején a cirkevnicai játékkaszinót is fel akarta robbantani

Gnyatics Radmilo dr. volt noviszádi főkapitányhelyettes montecarlói öngyilkossága, amelyről tegnapi számunkban részletesen megemlékeztünk nemcsak Noviszádon és Beogradban, hanem Zagrebban is, ahol a fiatal elegáns rendőrkapitány annak idején nagy szerepet játszott a társadalmi életben. Gnyatics Zagrebban végezte jogi tanulmányait s már mint egyetemi hallgató feltűnt elegáns fellépésével és feltűnő költségeivel, mely egyáltalában nem állott arányban jövedelmi forrásaival. Már akkor beszéltek róla, hogy Gnyatics nagyobb összegeket fordított meg a kártyasztal mellett s hogy különös előszeretettel hódolt a rulettnak.

Tanulmányai befejezése után állami ösztöndíjjal Párisba utazott, ahol letette az államtudományi vizsgát. Hazájába visszatérése után a belügyminiszter a tengerparti Novib a nevezte ki főszolgabírónak.

Noviban való tartózkodása alatt nyílt meg a cirkevnicai játékkaszinó, melynek csakhamar legszorgalmasabb látogatója lett. Mi sem természetesebb, hogy hivatalát teljesen elhanyagolta s minden idejét a játéknak szentelte. Amikor egy alkalommal utolsó pénzét is a rulett asztal mellett vesztette el.

Gnyatics egy bombával fel akarta robbantani a cirkevnicai kaszinót.

Az eset akkor óriási feltűnést keltett Cirkevnicán, de csakhamar eltűnt a Gnyatics rövidesen lemondott állásáról. Noviból ismét Zagrebba került a fiatal rendőrkapitány, aki akkor az „Esplanade” szállodában folytatta kártyacsatáit. Amikor itt is elvesztette pénzét, Boszniába utazott, ahol édesatyja befolyása révén a kormány megvonta az „Esplanade” szálló játékkaszinói engedélyét.

Azóta Gnyatics csak olyan helyeken fordult meg, ahol rulett játék folyt. Amikor pénze eluszott, ismét állami szolgálatba lépett, egy ideig a külügyminisztériumban teljesített szolgálatot, miután azonban sehol sem tudott felmelegedni és nem szerette az irodai foglalkozást, Szarajevóba utazott, ahol kizárólag panamalizáló közvetítésekkel foglalkozott.

Néhány héttel ezelőtt nagyszabású csa-

ládi botrány játszódott le Szarajevóban, amelyre annak idején a külföldi lapok is sokat foglalkoztak. Egy igen előkelő és a társaságban nagy szerepet játszó közhivatalnok erőszakot követett el a saját szobaleányán. Amikor a botrány kipattant és az illetőt a letartóztatták, Gnyatics dr. felkereste a letartóztatott (gavallér) feleségét és felkínálkozott, hogy 40.000 dinár honorárium ellenében kiszabadítja férjét a fogházból. Az uriaszony átadta Gnyaticsnak a kívánt összeget, aki erre másnap kezet oltott, az asszony férje pedig továbbra is letartóztatásban maradt.

Ez a botrány törte ki Gnyatics nyakát, aki ezután a montecarlói kaszinóban remélte visszaszerezni az elsikkasztott pénzt. Amikor azonban terve nem sikerült, az amúgy izomlott idegzetű ember hirtelen megőrült és a kaszinó ablakán keresztül a mélységbe vetette magát, ahol szörnyethalt.

Gnyatics Radmilo öngyilkosságával kapcsolatosan a monte-carloi rendőrség nyomozást indított, különösen annak tisztázására, miért szerepelt Gnyatics (név alatt Monte-Carloban). A játékbank könyveiből megállapították, hogy a volt noviszádi főkapitányhelyettes nem az idén járt először Monte-Carloban. Az elmúlt évben sűrűn látták Gnyaticst a játékasztal mellett, amint egyre nagyobb tetteket veszít a szerencsejátékon. Legutóbbi monte-carloi időzése során, 1926-ban, Gnyatics Radmilo minden pénzét elvesztette, úgy hogy a bank igazgatója látta el vasúti jeggyel. Ez a kedvezmény rég bevett szokás a monte-carloi játékkaszinóban és az évek hosszú során igen jól bevált, mert a bankot megkímélte a pénz nélkül maradt játékosok esetleges öngyilkosságától, vagy másfajta megmondolatlan cselekedeteitől.

Gnyatics Radmilo ügylész restellte, hogy tavaly utánnvétel küldték haza Monte-Carloból és ezért jegyzett be a nevevet a kaszinó vendégkönyvébe. A monte-carloi rendőrség egyébként azt is megállapította, hogy Gnyatics idegen pénzzel játszott és így öngyilkossága a rendőrség felfogása szerint nem szorul különösebb magyarázatra.

A magyarul a csehszlovákiai községekben a szlovákok tüntetésre készülnek Rothemer lord akciója ellen

Prágából jelentik: A csehszlovák sajtó egyelőre nem igen vesz tudomást Rothemer lordnak Benes külügyminiszterhez intézett választáviratáról. Egyedül a Vecernji List közli a táviratot és azzal kapcsolatosan a következőket írja: Hogy mennyire hamisak lord Rothemer állításai, az abból is kitűnik, hogy nálunk, az általános egyenlő és titkos választójog hazájában, a választásoknak igazat kellett volna adniuk azoknak, akikről a lord értesüléseit szerezte, feltéve, hogy egyáltalán igazuk van.

Tiplikus angol vonás az hogy Rothemer lord emlékeztet az elnyomatásra, aki Anglia egész gyarmatosító politikáját ismeri.

Egyébként az egész csehszlovák sajtó nagy meglepéssel közli azt az erélyes tiltakozást, amelyet Hlinka intézett Rothemer lordhoz. A lapok közlik, hogy a szlovák kormányzópártok mindazokban a városokban, ahol magyar kisebbségek élnek, nagyszabású tüntetéseket rendeztek Rothemer lord akciója ellen.

Amerikai stílus rablómerényletet kíséreltek meg Budapesten

Budapestről jelentik: Egy ismeretlen merénylő, amerikai stílus rablást kísérelt meg tegnap délelőtt Budapest központjában. A Laudon ucca egyik textilkereskedésében megjelent egy ismeretlen jól öltözött fiatalember, mint az, aki államrendőrség detektívjeinek mutatkozott be és a cég egyik főnökét Bertók Zoltánt felszólította, hogy kövesse a rendőrségre.

A cég főnök eleget tett a felszólításnak, az állítólagos detektív kíséretében autóba ült, de meglepetéssel látta, hogy a szélesebben száguldó autó nem a főkapitányság felé vette útját, hanem a külterületi utcák felé. A gépkocsi egy villa előtt állt meg, a detektív Bertókot felvezette az egyik szobába, ott kötelet vett elő kezelt és lábait összekötözte és revolvert szegezve mellének ötvenezer pengőt követelt tőle. A megszeppent kereskedő ijedtében ki-

jelentette, hogy a Magyar-Olasz Bankban hajlandó huszezer pengőt kiutalni az ismeretlen támadó számára. Erre az áldetektív megoldotta a kereskedő köteleit autóba ültette és együtt kocsikáztak a bank Nádor-uccal helyiségébe. A bankhivatalban Bartóknak megjött a bátorsága és felszólította a merénylőt, jöjjön vele az egyik igazgatóhoz, hogy a pénzt átvegye. Az igazgató szobájában Bartók hirtelen kiáltott ki, kezdett, hogy mensék meg támadójától. A banktisztviselők az első pillanatban azt hitték, hogy Bartók hirtelen megőrült és ijedten tekingettek a kétségbeesetten kiáltó cégfőnökre. Az áldetektív felhasználta az általános zűrzavart, lerohant az uccára, ahol nyoma veszett.

Bartók feljelentésére detektívek mentek ki a külterületi villába, ahol megállapították, hogy

sz ismeretlen fiatalember néhány nappal ezelőtt bérelte ki a villa egyik szobáját. Hírlapírónak adta ki magát és új lakásában csak inkább az esti órákban lelent meg. A rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást, az amerikai stílusban dolgozó szélhámos kézrekerítésére.

A vihar nagy pusztítást okozott a hamburgi kikötőben

Hamburgból jelentik: A városban és különösen a kikötő környékén tegnap óriási vihar dühöngött, amely a Saint Propper francia gőzöst elsodorta a kikötőből és egy arrahaladó gőzshöz vágta. Mind a két hajó súlyosan megsérült. Egy görög gőzöst szintén elsodort a vihar. A gőzös egy háromárbcos hajóhoz ütközött, amely szintén súlyosan megrongálódott. Az Andrew angol gőzösn, miközben a hamburgi kikötőbe befutott tűz támadt. A tűz rendkívül gyorsan terjedt úgyannira, hogy éjfél után 2 órakor meg kellett erősíteni a tűzoltó legénységet. A hajó vaslemezzel bevont fedélzetébe autogénhegesztéssel kellett nyílást vágni, hogy a tűzoltók a tűz fészket megközelíthessék. A tűz továbbterjedésének veszedelemét csak reggel öt órakor tudták elhárítani.

Véres parasztháború

Kolozsvárról jelentik: A romániai Vorniceni község lakosai között. A véres összecsapásnak, amelynek két halottja, két súlyosabb és mintegy husz könnyebb sebesültje van, az az előzménye, hogy a község népe a községhez tartozó ténylegesen miatti két táborra oszlott és már régebben ellenséges viszonyban él egymással. Még előzőleg is történtek a kérdés körül kisebb-nagyobb összecsapások és verekedések, a lappangva izzó gyűlölet azonban teljes véres nagyságában tegnap délután robbant ki a lelkekből. A községhez tartozó tanya gazdái ugyanis nem lévén más lelegejük, a tilalom ellenére a vorniceni ténylegesen hajtották ki juhnyájukat. Erről természetesen tudomást szerzett a legeltetést ellenzők tábora s az emberek felháborodásukban kaszákat kapva, megtámadták az ellentábor embereit. Már állt a harc, amikor a másik tábor is tudomást szerzett a történetről és most már ők is felfegyverkezve vonultak ki a mezőre. A két tábor fogcsikorgatva rontott egymásnak és elkezdett harc fejlődött ki közöttük a legelő birhatásáért. Villantak a kaszák, sühögtek a kapanyelek és a csatateret pár perc alatt mintegy harminc ember vonagló véres teste borította.

Naptárárusok figyelmébe!

A legnépszerűbb és legkedveltebb naptárak:

a Regélő Bácsi Naptára és a Magyar Családi Naptár

nagyan készülnek. A naptárak 144 oldal terjedelemben, 4^o (kvart) alakban készülnek, az ünnepek és vasárnapok vörös nyomással, pontos vásári és névnapi jegyzékkel, bőséges irodalmi és humoros tartalommal, tömérdek képpel és illusztrációval. Bolygók járása, időjárás, százesztendősvérvendémondó, Hold fényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön róm. kath., külön protestáns, külön görög keleti és külön izraelita naptárész.

A naptárakba beköltve négy érdekes és tartalmas képes füzet van mellékelve és pedig: **Sobri Jóska, a bakonyi rablóvezér kalandjai;** **Rózsa Sándor élete, szerelme, kivallatása és halála;** **Gyermekmesék és pajkosságok,** több humoros képpel;

Álmoskönyv, számos illusztrációval. Dacára annak, hogy a naptárak kétszer oly nagy nagyságban és terjedelemben jelennek meg, mint a többi naptárak, tekintettel a nehéz pénzügyi helyzetre, a naptárak ára rendkívül mérsékelttel van megállapítva.

Kérjen árajánlatot! — Megrendelhető:

a Farkas és Dürbeck-nyomdában
Novisad, Željeznička ul. 30.

HIREK

Jaj annak, aki nem fizet adót

Sanghai jelentések szerint Csang-Kal-Csek tábornok agyonlövett több kínai kereskedőt, akik nem fizették ki adójukat. Ezen kívül minden embert halálra ítéltnek, aki vonakodna adóját megfizetni. Ez a Csang-Kal-Csek határozottan ötletes ember s pompásan beillene hozzánk is pénzügyminiszternek vagy fi-náncinspektornak. Tessék csak elképzelni: mi-csoda aratás volna itt a Vajdaságban, ha mindenkit lefejeznének, aki nem fizeti ki az adóját. Noviszádon legalább is minden egyes lámpavasra jutna egy-egy adóalany, a Báthory uccát pedig adóhátralékban levő adófizető polgárok koponyáival lehetne kiköveztetni. Miután Kínában most olyan szigorúan büntetik az adóalanyok mulasztásait, a pénzügyminiszter urnak a következő válogatott kínai kínzóeszközök alkalmazását ajánlom:

1. Aki nem fizeti ki a III. oszt. kereseti adóját, máglyán égettetik el, hamval pedig az ország négy tája felé szétszóratnak.

2. Aki nem fizeti a jövedelmi adót, kerébe töretik és szafaládévá préseltetik.

3. Aki elmulasztja a házadó fizetését, veséje kivétetik és a legközelebbi kocsmában pájsli alakjában elfogyasztatik.

4. Aki nem fizeti a lumpadót, örök vizlásra kárhoztatik.

5. Aki nem fizeti a progresszív adót a vére kiszivatik (progresszívatik) és örök mumivá bebalzsamoztatik.

6. Aki nem fizeti az állami egyenes adót, háromszögű derékszögű csavartatik és egyenes irányban görbe körré változtatik.

Enyhébb büntetések a következők: agyoncsapás, leszúrás, levágás, fejtétel, akasztás és csendes elmulás.

Azokon, akik több ízben mulasztják el az adófizetést, a halálos ítélet többször hajtható végre. Ha például valaki megfeledezett a vagyonadó kötelezettségéről s egyúttal nem fizeti ki a vízvezeték adót, a máglyán elszendvedett tűzhalál után karóra huzatik.

Miután ebben az évben az adóhátralékok ijesztő mértéket öltöttek, az adóalanyokat állítmányokká kell préselni s Pythagorasz tétele szerint négyzetgyökre emelni. Talán így sikerül majd felemelni az elmaradt adóösszegeket s Csang-Kal-Sek módszere szerint az üres tárcákat csekké változtatni.

Bár a halálbüntetés kiszabása minden egyes adómulasztásnál elrettentő például szolgálhat, mégsem tartom helyesnek Csang-Kal-Csek módszerét, mert, ha tegyük fel, Noviszádon is bevezetik a halálbüntetést, egy hónapon belül mindenki képviselőjelöltnek lép fel s beiratkozik a radikális pártba. Miután pedig a képviselőjelöltek tudvalevőleg mindenkinek adóelengedést ígérnek, nem lesz más ember, aki adót fizessen.

Erre nem gondolt Csang-Kal-Csekáj.

K. A.

1927. Július 29. Péntek

Római katolikus: *Márta*. Protestáns: *Márta*. Görög keleti: *(Július 16.) Aterogén*. A nap kel 4 óra 32 perckor, nyugszik 7 óra 13 perckor. A hold kel 4 óra 52 perckor, nyugszik 8 óra 31 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése.) A felhőzet kiterjed és helyenként zápor is lesz, gyenge szelekkel. A hőmérséklet mindenhol emelkedik. Az ország belsejében helyenként zivatar is lesz. Noviszádon gyenge Kosava mellett részben boros idő lesz, eső nélkül. A hőmérséklet minimuma 15 C°, maximuma 33 C°.

— **Alekszandar király elutazott Szinajából.** Bukarestből jelentik: Alekszandar király tegnap délután 2 órakor elutazott Szinajából. Mária királynő még több napig marad Romániában, édesanyja mellett.

— **A repülőezred szilvája.** A noviszádi repülőezred augusztus 2-án, gör. keleti Szent Illés napján üli meg védőszentjének ünnepét. Kalácavágás délelőtt féltíz órakor lesz a repülőtéren, ahol délután mulatság lesz a katonaság részére. — Ugyanaznap üli meg a noviszádi bérkocsisok egyesülete is védőszentjének, Szent Illésnek ünnepét.

— **A vajdasági sóellátás.** Jelentették a napokban, hogy az állami sójövédéki vezérigazgatóság pályázatot irt ki a vajdasági sóellátásra és a beadott ajánlatok közül a nisi Generalna Banka ajánlata volt a legkedvezőbb. Miután azonban a bank időközben visszavonta ajánlatát, a monopol vezérigazgatóság a Dinics és Tóth közismert noviszádi sómalomra ruházta a vajdasági sóellátást, amely ezután a só egyedüli árusítója a Vajdaság területére.

— **Lesce-Bled.** A közlekedésügyi miniszter legújabb rendelete értelmében a lescei állomás nevét Lesce-Bled-re, a blédi állomás nevét pedig Bled-Jezeróra változtatták.

— **Megkezdtek a bakari vasút építését.** A bakari állomástól a kikötőig vezető vasút építkezési munkálatait egy beográdi vasútépítő cég nyerte el a husz és fél millió dinárért. A nagyszabású munkálatok már megkezdődtek s 1928. augusztus havában fejeződnek be.

— **Áramszünet.** F. hó 31-én reggel 7 órától délután 1 óráig, a Zselyezniczka, Kr. Alekszandra, Kr. Petra, Trg Oslobođenja, Főposta, Duna ucca és Selyemgyár környéke ki lesz kapcsolva.

— **A képviselőválasztás napján nem lehet vásárt tartani.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki amelynek értelmében szeptember 11-én a választás napján nem szabad országos vásárt tartani. Az e napon szokásos vásárokat máskor kell megtartani.

— **Amikor a velika planei pósta német szövegű sürgőnyt vesz fel.** Egy beogradi nagykereskedő július 11-én a következő német szövegű táviratot intézte a Velika Planán lakó egyik tisztviselőjéhez: „Wieviel Schweine können binnen 12 oder 24 Stunden geschlachtet und transportfähig einwagoniert werden stop genaue Antwort telephonisch Mittwoch 11 Uhr erwünscht.“ A velikaplanei tisztviselő, aki egyébként német ember, bizonyára nagyot nézett, amikor a következő tartalmú csodabogarat kézbesítették neki: „Vizabilfy ven koenen hibnen 12 aber 24 vuden gesolch und transportfehin ein wagirt verden stop genautvort telephan mitnoch 12 uh ervuza vunski.“ A legérdekesebb a dologban pedig az, hogy a táviratot július 11-én este 8 órakor adták fel a beogradi főpóstán, Velika Planára másnap délelőtt 10 órakor érkezett s a címzettnek július 13-án délelőtt 11 órakor kézbesítették az ismeretlen nyelven felvett táviratot, amely valóban a csodabogarak gyűjteményében örökíthető meg. Egy beogradi újság egyébként azt a megjegyzést fűzi a távirathoz, hogy a postaiügyi miniszter az agitáció és korteskedés helyett inkább a saját reszortjával foglalkozna, ahol több dolga akadna, mint a délszerbiai kortesuton.

— **Szabadiábrahelyezték a Nagy István féle bünper egyik gyanúsítottját.** Budapestről jelentik: A vizsgálóbíró tegnap elrendelte a Nagy István féle bünperben letartóztatott Sebestyén Jenő dr. ügyvéd szabadlábrahelyezését. Az ügyészség a szabadlábrahelyezés ellen felfolyamodást jelentett be és így a szabadlábrahelyezés ügye a vádtanács elé került. A vádtanács a vizsgálóbíró által elrendelt szabadlábrahelyezést jóváhagyta. A vizsgálóbíró indokolása szerint, a rendelkezésre álló adatok alapján, bünpartolásra lehet csak szó Sebestyén dr. ügyében, megvesztegetést a vizsgálóbíró nem lát fennforogni. A vádtanács döntése értelmében Sebestyén dr. a kora délutáni órákban elhagyta a fogházat.

— **Sztrájkra készülődtek a földalatti vasutak alkalmazottai Newyorkban.** Newyorkból jelentik: A földalatti vasutak alkalmazottai sztrájkra készültek, a sztrájk kitörését azonban sikerült elhárítani. Az egyik folyó alatt áthaladó vasúti utszakaszban bombát találtak. Szerencsére a bomba gyújtószálnója elázott és

így a robbanás nem következett be. Szakértők megállapították, hogy a bomba felrobbanása esetén az alagut beomlott volna ami az alagutban tartózkodó valamennyi utas elpusztulását jelentette volna.

— **Házasság.** A petrovaradini vártemplomban tegnap délután vezette oltárhoz Herbszt Józsa urlnányt, Palásthy Ferenc, a Délbácska kiadóhivatali tisztviselője.

— **Ügyvédi numerus clausus követel a szombathelyi ügyvédi kamara.** Szombathelyről jelentik: A szombathelyi ügyvédi kamara augusztus hónapban tartja idel nagygyűlést, amelyen a kamara állást foglal az ügyvédek törvényes leszármazottai ügyvédi diploma birtokában, mindenkor átvehetik atyjuk irodáját.

— **Hastifusz járvány lépett fel Somogy megyében.** Kaposvárról jelentik: Felsőbogatón, az egyik uradalom cselédsége között hastifusz lépett fel. Eddig 4 nő és 2 férfi betegedett meg hastifuszban. A hatóság intézkedésére, a betegeket beszállították a kaposvári kórházba. Az érdekelt hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a járvány elfojtására.

— **Megrendítő tragédiát okozott a hibás szerkezetű revolver.** Bukarestből jelentik: Buzau városának közelében, a montrani országoton tegnap délután 6 órakor megrendítő szerencsétlenség történt. Dragotescu mérnök, aki a Steaua Romana petroleum-társaság szolgálatában áll, autóval utazott Bukarestből Buzau felé. A gépkocsiban felesége és egy ismerős urlasszony foglaltak helyet. Utközben egy nagy fa árnyékába telepedtek az utasok és a mérnök elővette zsebpisztolyát, amellyel egy fa irányába célbalőtt. Az első lövés után revolver závarzata megakadt, a töltény beleszorult a csapózár szerkezetébe, amely hibás volt, nem irányította helyes vonalban a patronát.

A mérnök babrálni kezdett a fegyverrel, hogy a töltényt kiszabadítsa, ekkor azonban váratlanul a revolver závarzata lecsapódott, abban a pillanatban pedig a gyújtószeg ráütött a kapszliára. A revolver elsült és a golyó Dragotescuné hátába furódott. Buzau nem volt messzire. A mérnök feleségét a másik urlasszony gondjaira bízta, s maga pedig amilyen gyors tempóban csak tudott, Buzaubra hajtott és a kórházból orvost hozott a szerencsétlenség színhelyére. Amikor visszaérkeztek, Dragotescuné kiszendvedett Amint az orvos megállapította, a golyó átjárta tüdejét és belső elvérzést okozott. Amikor a mérnök látta, hogy felesége meghalt, hirtelen kirántotta zsebéből a revolvert és mellbelötte magát. Haldokolva vitték be a kórházba.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik szeretett édesanyánk Emília Poznjakova betegsége során, majd temetésén bennünket részvételükkel felkerestek ezuton mondunk hálás szívvel köszönetet. Poznjakov Sergije és Poznjakov Vladimir.

— **Egy szerbiai kolostor ötszázéves jubileuma.** Július 31-én tartják meg a Csuprija közelében levő Manaszija kolostor ötszázéves jubileumát, amely Vizoki Szevan deszpotá épített. A kolostorban számos fresko van.

— **Halálos autószerencsétlenség Dalmáciában.** Kotorból jelentik. Szerdán délelőtt Bar és Budna között Sutomornál egy autó a mélységbe zuhan. Az autóban levő Jankovics Bozsidár nyugalmazott beogradi ezredes meghalt, Goronics Gusztáv pénzügyminiszterlumi inspektor pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A Hungária-uti gyilkos beismerte a rablógyilkosságot, de fél a kötélről.** Budapestről jelentik: A főkapitányság büntügyi osztálya tegnap délelben befejezte, a viztoronynál elkövetett gyilkosság nyomozását. Barna József részletes vallomásaiban beismerte, hogy Prentert azért gyilkolta meg, mert 35 pengővel tartozott neki és ezt a pénzt nem akarta visszefizetni. Barna vallomása és a boncolási jegyzőkönyv között némi ellentét mutatkozott, amely a tegnap délelőtti kihallgatáson tökéletesen elsimult. Kétségtelen, hogy a hafált fojtogatás okozta, a fejsérülések pedig ökölcsapásoktól és köütésektől származtak. A kihallgatás befejezése után Barnát letartóztatták, aki kijelentette, hogy megnyugszik, csak a kötélről fél.

A telefon — fordít.

Ujabb adalék arra vonatkozólag, hogy a huszadik század mily módon győzi le a bábeli nyelvzavart. A népszövetségé. Genben, tudvalevőleg két hivatalos nyelv van: a francia meg az angol. Minden beszéd, minden okmány ezen a nyelven „hivatalos”. De mindenkinek joga van beszélni olyan nyelven, amelyiken akar, föltéve, hogy a saját költségre gondoskodik a fordításáról. Utóbb főképp két nyelv nyomul előtérbe a hivatalos nyelven kívül a spanyol meg a német. Mint hogy ezeken a nyelveken sokan nem értenek, a Népszövetség gondoskodni kíván arról, hogy a szónokot mindenki nyomban, a hely színen megérthesse. A következőképen: Főlép például a szószékre a szónok, aki spanyolul beszél. Beszédét egy hangosanbeszélőbe mondja, mely megöblösíti hangját, amellet azt a benyomást kelti, mintha a hang a karzatról jönne s az, aki beszél, csak hadonászna. Közben a szószék alatt kigyul egy piros lámpácska. Ez azt jelzi, hogy a szónok szavait telefon útján lefordítják egy más nyelvre is, mondjuk németre vagy magyarra. Tudnillik a szószék alatt több fordító ül, aki mondatról-mondatra lefordítja a spanyol szónok beszédét s telefon útján közvetíti a hallgatóságnak. Az ülésterem padjaiban telefonkagylók vannak, illetve kis gummidugók, amelyeket a forográfoknál használtak a találmány legkezdetén. Ezeket a gummidugókat, melyeket naponta többször fertőtlenítenek, a jelenlevők a fülükbe dugják s akkor az anyanyelvükön hallgathatják a szónokot ugyanabban az időben, amíg beszél. A fordítótelefonokkal eddig több kecsesgató kísérletet tettek Számítások egyszerre hat-hét fordító működhet, mert hangjukat, mely a beszédeket közvetíti, hallhatatlanná tudják tenni. Csak a padokban hallják meg, a mikrofonok segítségével. Különböző színű lámpák jelzik, milyen nyelven közvetítik a beszédet. Ezzel valóra vált az apostolok csodája, akik anyanyelvükön beszélnek, de egyszerre minden nép megérti őket.

Augusztus 8-án vásár lesz Pasicsevón Az idei országos vásárt augusztus 8-án tartják meg Pasicsevón. A vásárra vészmentes helyről mindennemű állat felhajtható.

Ma kezdi meg működését a Budapest-bécsi új telefonkábel. Budapestről jelentik: Ma indul meg a kábel telefon beszélgetés Budapest és Bécs között: Egyelőre tizenkét kábel vonal kezdik meg a próbabeszélgetéseket, a többi vonalat fokozatosan kapcsolják be, úgyhogy augusztus közepére negyven vonal lesz működésben a két főváros között. Ezen a negyven vonalon hatvan beszélgetést lehet egyszerre lebonyolítani úgy, hogy a beszélgetők a lehető legrövidebb időn belül összekötöttet kapnak. Összesen 124 kábelvonalat fektettek le Bécs és Budapest között, amelyek kétharmada a kétharmada a két város közötti közvetlen beszélgetéseket bonyolítja le, a többi a tranzito telefonszolgálatot látja el.

Dolgozik a vértörvényszék Oroszországban. Varsóból jelentik: Kievből érkezett híradás szerint, a forradalmi törvényszék újabb kilenc embert ítél halálra, tizenhetet tíz évig terjedő fegyházra, hetet pedig háromtól, hét esztendeig terjedő fegyházra, felkelésben való részvétel miatt.

Három kisgyermek borzalmas tűzhalála. Kolozsvárról jelentik: Nagyarányu tűzpusztított tegnap Galazban. Valamivel éjjel előt lapongó kéménytűz következtében kigyuladt a Salutat ucca 16. számú ház tetőzete. A tűz a nemzeti gyász következtében éjszakára kihalt városrészben terjedhetett át a szomszédos épületekre is és mire az égő tetők alatt alvók a roppásra felébredtek, már lángban állott mind a két ház. Nyomban értesítették a tűzoltóságot, amely ma hajnalra lokalizálta a tüzet. Az egyik ház padlásszobájában aludt és a nagy zűrzavarban ott felejtett három kicsiny gyermek szénéngett, míg egy másik lakásban egy hét éves kislány súlyos égési sebeket szenvedett. A városban nagy részvét nyilvánult meg a borzalmas tűz szerencsétlen áldozatai iránt.

SPORT

Brezovszky Tibor (NAK) indul a Jugoszlávia—Lengyelország atlétikai mérkőzésen

Vasárnap mint ismeretes, országok közötti válogatott atlétikai mérkőzés lesz Zágreb-ban Az országok közötti atlétikai küzdelemben Jugoszlávia és Lengyelország válogatott atlétái találkoznak. A Jugoszláviát képviselő atlétákat az országos atlétikai szövetség már kijelölte és örömmel állapítjuk meg, hogy a válogatott atléták csoportjában Brezovszky Tibor, a NAK kitűnő sprintere is helyet foglal. Brezovszky Tibor mint ismeretes, két héttel ezelőtt a becskerek-i válogatott versenyen nagy fölényvel győzött a 100 és 200 méteres sprint távon és így sikeres szerepléséhez a válogatott csapatban minden remény meg van. A kijelölt atléták névsora a következő:

100 m. síkfutás: dr. Perpar, Podenski. 400 m. síkfutás: Jamnicski, Bukovics. 800 és 1500 m. síkfutás: Kummer, Predanics. 10.000 m. futás: Koren, Zemlják. 110 m. gátfutás: Jamnicski. Káloai. 4×100 m. staféta: Brezovszky, Spahix, Poducski, dr. Perpar. 100+200+300+400 m. staféta: dr. Perpar, Poducski Butykovics, Jamnicski. Magasugrás: Szick, Jakobics. Távolugrás: Teleszkó (Vajdaság), Spahix. Rudugrás: Pivavics, Herkovics. Súlydobás: Ambrózy (Vajdaság), Jovánovics (Vajdaság). Diszkoszvetés: Ambrózy, Spahix. Gerelyvetés: Meszner, Gáspár.

Csak három beográdi játékos szerepel a Csehszlovákia elleni válogatott csapatban

A nagy port felvert Jugoszlávia—Csehszlovákia válogatott futballmérkőzés holnapután kerül lejátszásra Beogradban és Pandakovics szövetségi kapitány összeállította a csehszlovákok ellen szereplő válogatott csapatot. Az összeállítás meglepetése, hogy a válogatott csapatban összesen csak három beográdi játékos szerepel, míg a csapat zöme a spliti Hajduk játékosából kerül ki. A két csapat vasárnap az alábbi összeállításban szerepel:

Jugoszlávia: Mihelcsics (Gradjanszki), Dasovics (Hask), Ivkovics (Jugoszlávia), Popovics (BSK), Premrl (Viktória), Arsenlevics (BSK), Radics (Hajduk) Perska (Gradjanszki), Bonacovics I., Bonacovics II. és Poduje (Hajduk). Csehszlovákia: Planicska, Stajner, Perner, Hajdu, Carvan, Kolenaty, Flischmann, Szvoboda, Sily, Weszely, Krotswill.

Szoko (Kamenica)—Vénusz (Noviszád) 3:3 (1:0). A mérkőzést Kamenicán játszották.

Az Achilles országos kerékpárversenye. F. évi aug. hó 7-én d. u. 4 órai kezdettel tartja az „Achilles” kerékpár klub, Országos Országúti versenyt, melyre eddig bevezettek: Subotica, Vel. B. kerek, Vel. Kikinda, Pančevo, Vin'ovci, Osijek, Beograd, N. Vrhac, Stari Bečej, Zenta, Sombor stb. városok. Értesítjük versenyzőinket hogy a verseny napjalg, másnap mindennap az egyetli helyiség külön termében.

A NAK atlétikai versenyére, szombat estig nevezéseket elfogad a pályán a szakosztály vezető. — Szombat d. u. 6 órakor minden atléta és focista, ki a versenyen részt vesz, beosztása, sorszáma, dresze stb. miatt okvetlen jelenjen meg.

A Hartmannserleg intézőbizottsága visszautasította a verbászi Tennis-Club óvását. Mint a „Delbácska” megírta a verbásziak, azon öröggel, hogy Csernojarev profi és szereplése amatőr versenyeken meg van engedve elutasította az óvást és ezzel Verbász végleg kiesett a Hartmann serlegért folytatott ezidei mérkőzések közül.

Tennisverseny Verbász és Odžaci között. A verbászi teniszszek meggyívására Odžaci teniszjátékosai vasárnap Verbászban játszanak.

TOZSDE

1927 július 28

A dinár árfolyamai

Budapest 10.03—10.09 (pengőben), Prágában 59.305—59.875, Bécsben 12.49 12.55, Berlinben 7.395—7.415, Triestben 32.28 50—32.58 50, Londonban 2.76.

Zürich

Páris 20.32 25, London 25.21 875, New-York 519.37 50, Brüsszel 72.20, Milánó 28.24, Amsterdam 206.10, Berlin 123.52—, Bécs 73.08, Budapest 90.50, Szófia 3.75, Prága 15.39, Varsó 58, Beograd 9.13—, Bukarest 3.16—.

Beograd

London 275.60, Páris 224—, New-York 56.88, Zürich 10.95—, Milánó 310—, Prága 169, Berlin 13.54—, Bécs 8.02—, Budapest 99.35, Bukarest 34.75, Brüsszel —.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, új, 78—79 kg-os, d. k. kötés 305, bácskai, új, VIII. 78—79 kg-os, d. k. kötés — 310, bácskai, új 80 kg-os d. k. kötés 306—308. Zab, bácskai, a. k. kötés 195, szerémi, d. k. kötés 192.50—195. Tengeri, bácskai, d. k. kötés 200—205, bácskai, VIII. d. k. kötés 205—208, bácskai, fehér, 2—3 százalékos, d. k. kötés 220—225, szerémi d. k. kötés 201—205. Buzalisz, bácskai, nullás g. d. k. kötés 450—460, bácskai, 2. sz. kenyérlisz, d. k. kötés 425—430, bácskai, 5. sz. kenyérlisz, d. k. kötés 390—400, bácskai, 6. sz. kenyérlisz, d. k. kötés 345—355, bácskai, 6. sz. kenyérlisz, d. k. kötés 300—315, bácskai, 7. sz. kenyérlisz, d. k. kötés 280—290. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban d. k. kötés 165—167.50, szerémi, buza, jutazsákban, d. k. kötés 165—167.50, boszniai, buza, jutazsákban d. k. kötés 152.50—155. Irányzat: szilárd.

Forgalom: 11 vagon buza, 45 vagon tengeri, 8 vagon liszt, 11 vagon zab, 6 vagon korpa.

Nagyon meleg időt, majd zivatarokat várnak Magyarországon. Budapestről jelentik: Az országban az ég teljesen felhőtlen. A nappali hőmérséklet kissé magasabb a normálnál, az éjszakai a normális alatt van. Egyelőre még nagyon meleg, majd növekedő felhőzet és zivatarra hajló idő várható.

Photo-Amatőrök!

Kérjék photoaparatusok és kellékeikben gazdag illusztrált gratis árjegyzéket.

Selding Pál, Noviszád, Kr. Petra ulica 28.

Kirándulóknak

kitűnő szórakozóhely a „Csokotta” vendéglő szép nyári kerthelyisége. **Elsőrendű vonószekercar.**

Szíves látogatást kér

Herbst Péter, vendéglős

Darányi-telep III. csop. 233.
1478—0

Helyiség

egy szobából álló kerestetik, lehetőleg a város belterületén. Cim a kiadóban.

1—0

Egy szobából álló

tiszta helyiség kerestetik fehérnemű varrodának lehetőleg a belvárosban. Cimeket kérem a kiadóban leadni.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Július 20-án reggel	— — —	302
Július 21-én	— — —	318
Július 22-én	— — —	326
Július 23-án	— — —	334
Július 24-én	— — —	338
Július 25-én	— — —	338
Július 26-án	— — —	335
Július 27-én	— — —	328
Július 28-án	— — —	320

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

Apró hirdetések

ELADÁS

VENDÉGLŐSÖK figyelmeztetés! Vendéglő és étterem átadása folytán mindenféle szervettek, poharak, konyhaedények, kék, villa, kanál stb. jutányosan eladó. Megtekinthető Deakova (Árpád) ul. 32. szám alatt mindennap.
2210-1-5

KIADÓ

KIADÓ 1 szoba, konyha, külön 1 szoba, egy helyiség raktárnak, műhelynek vagy autógarázsra. Bővebbet Futaki 70.
2216-1-0

VEGYES

HIRDETÉSEKET felvesz a „Délbácska” kiadóhivatala, Trg Oslobodjenja 3. Wagner-palota.

HIRDETÉSEK

Vendéglő átvétel!

A Máriás Samu-féle vendéglőt (Daranyi-telep I. csoport) átvettem. Szombaton, 30-án

csirkepaprikással

egybekötött megnyitó ünnepséget rendezek. Kitünő zenéről gondoskodom.

Koszó Ferencz.

1-2

Cement, Mész,
Reibsand, a legolcsóbb árban
házhoz szállítva

Gausz János

Novisad, Futoški put 66. — Telefon 534.

Drótszeg

vas horganyzott drót minden számban kiváló minőségben, versenyképes áron azonnal beszerezhető

Kramer Testvérek

drótáru és vasszerkezetek gyára
Novi Sad, Mali Liman.

NAGYFEJEŐ KÉZIMUNKA ŐZLETE

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, ággyerítő és ággyarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépszur tűlhimzés, endlizés, díszpárna mon-tirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás.) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi kiőpili csipkékben és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Árlejtési hirdetmény

A novisadi helyi iskolabizottságnak szüksége van 200 öl elsőrendű, két éves vágású száraz bükk hasáb tűzelőfára, csemó nélkül, a Dunapartira a vasuti híd mellett, vagy a vasuti állomásra szállítva, kirakva és osztályozva, legkésőbb 1927. szeptember 1-ig. Irásbellel ajánlatok, zárt és lepecsételt borítékban 100 dinár okmánybélyeggel előlva legkésőbb augusztus 10-ig nyújtandók be a helyi iskolabizottságnál. Valamennyi illetéket a szállító viseli.

Novisad, 1927. július 25.

Iskolabizottság.

Felvétel a Szegedi Szt. Erzsébet Otthonba

A Szegedi Katolikus Nővédő Egyesület Szeged, Korona ucca 18. számú székházában 40 növendék részére berendezett Internátusába való felvételért

f. évi augusztus hó 31-ig

lehet az egyesület elnökségéhez intézett kérelemben fordulni. Felvételért a Szegedi Ferencz József Tudomány Egyetem bármely fakultására beiratkozott, valamint középiskolai rom. kath. vallású női hallgatók jelentkezhetnek. Felvétel 10 hónapra szól. Az ellátási díj havi 68 Pengő, külön szobában pedig (két növendék egy szobában) havi 80 Pengő. Az ellátási díjért napi étkezés, lakás, fürdés, mosatás, világítás, fűtés, kiszolgálás, könyvtár és napilapok használata jár. A növendék vallásérkölcsi nevelését és családi irányu gondozását fenntartó egyesület biztosítja. Részletes felvilágosítást készséggel levélben is ad az egyesület **Elnöksége Szeged, Korona ucca 18. szám.** 1959-1-6

Hirdetmény

Novisad város tanácsa szóbeli nyilvános árlejtést hirdet a Temerini-ut mentén levő II. védelmi vonalon építendő két kulisz zár építésére.

Az árlejtést 1927. augusztus 5-én délelőtt kilenc órakor fogják megtartani a városi műszaki hivatalban, ahol az árlejtés feltételeit minden hétköznap 11-13 óra között meg lehet tudni.

Novisad város tanácsának 1927. július 23-án tartott üléséről.

Lákics s. k.
a polgármester helyett.

Nagy betonozott pincehelyiség

raktárhelyiségnek f. évi aug. 15-étől kezdve Novisadon, a belváros központjában kiadó Cim „REKLAM” hirdetőirodában, Vilson-tér 7.

Pályázati hirdetmény

A novisadi rom. kath. egyházközség a Njegoseva utcában levő földszintes zárdaépületre egy emeletet szándékozik ráépíttetni.

A tervek és költségvetésekbe betekintés nyerhető f. hó 29-étől naponként a hivatalos órák alatt a hitközségi irodában, Templom-udvar 2 szám alatt, az ajánlatok **külön szakmák szerint és egyben is zárt levélben f. évi augusztus 4. délután 5 órájáig ugyanott adhatók be.**

Ajánlattevők tartoznak a költségvetésük végösszegének 5%-át biztosítékul akár készpénzben, takarékbetétkönyvben avagy elfogadható értékpapírban f. év augusztus 4-én délután 5 órájáig a hitközség pénztáránál letétbe helyezni, mert ellenkező esetben ajánlatuk nem lesz figyelembe véve.

Az Egyházközség a munkálatok kiadásánál fenntartja magának a szabad rendelkezés jogát.

Novi Sad, 1927. július hó.

Az elnökség.



A leipzigzi vásár

1927. aug. 28.
szept. 3.

az egész világ legalkalmasabb beszerzési forrása, egész

Európának legnagyobb mintavására. 1600-nál több árucsoport, minden szakmából, 10.000 kiállító 21 államból, a legjobbat és legtekélyesebbet állítja ki. Felvilágosítás-sal szolgálnak:

Leipzigier Messeamt Leipzig,
Zvanični biro Lajpciskog sajma
Beograd, Čubrina u. 8. és
Moser i Wertheim, Novisad.

2'69-1-6

ZONGORÁK és PIANINOK

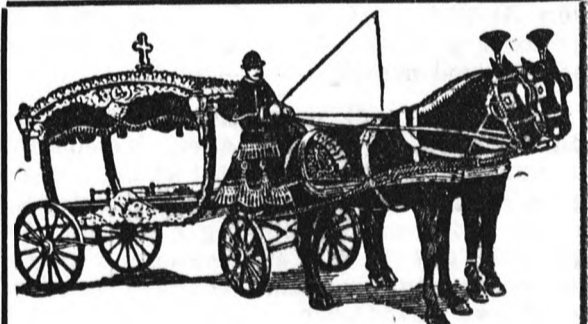
elsőrangú gyártmány nagy választékban

TRUPPEL BÉLA

hangszerkészítőnél Novi Sad,
Dunavska ulica 17. és Željeznička ul. 31.



Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramfon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben. - Javításokat és hangolásokat elvállal
Lawn tennis rakett eladás és rakettjavítás



„GOLGOTA”

Temetkezési Vállalat

bármilyen temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat, szállítást bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árak mellett eszközöl.

Id. Lenkey Imre, Novisad.

Uspenska u. 12 szám.